

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Srpen 2026
Ročník 7, číslo 70

*Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali.
Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.
(Jan 4,38)*

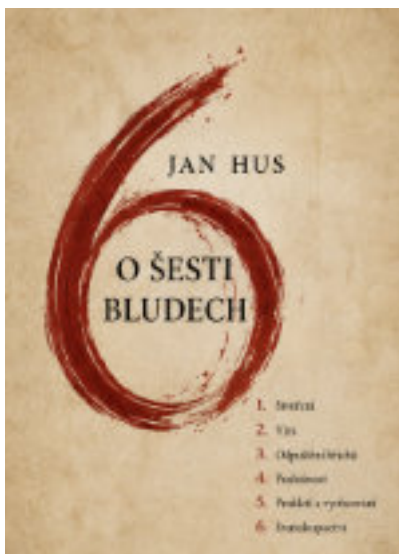
OBSAH

Blahoslavení	4
Kdo bude misionářem?	5
Biblické křesťanství prosazuje náboženskou svobodu	10
Dohlížitel „musí být“	18
Chyby	21
Pokoj vám zanechávám – ne jako dává svět	24
Trojúhelník řešení manželských konfliktů z křesťanského pohledu I.	26
Jak mohou křesťané pomoci těm, kteří truchlí?	29
Je evoluce v souladu s křesťanstvím?	33

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
www.solideogloria.cz
kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Časopis je rozeslán bezplatně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Tisk Pětka, s.r.o.,
 Horova 1631
 252 63 Roztoky

PŘIPRAVUJEME

O ŠESTI BLUDECH

Jan Hus

Jan Hus před šesti stoletími pojmenoval šest bludů, na nichž tehdejší církev stavěla svou moc. Jsou tyto bludy skutečně minulostí, nebo se jen převlékly do moderního hávu? Jeho obžaloba špatných kněží a zkorumpovaného systému míří stejně přesně i na dnešní „nedotknutelné“ autority, ať už v církvi či mimo ni.

Váz., 125×176 mm

eshop.solideogloria.cz

SOLI DEO GLORIA

Před každou zlou stezkou jsem zdržel své kroky, držel jsem se tvého slova. (Ž 119,101)

Boží slovo je světlem pro naše nohy, pokrmem naší duše a radostí pro naše srdce. Když se pevně držíme Pánova slova, naše kroky budou bezpečné, protože půjdou po dobré cestě a nesejdou na tu zlou. Cesta je úzká a brána je těsná, ale není to cesta nijak komplikovaná. Prorok Izajáš o ní říká, že ani ti nejhoupější na ní nezabloudí (Iz 35,8 KRAL). Jak je to možné? Protože tou cestou je sám Pán, který řekl, že nikdo nemůže vyrvat jeho vyvolené z jeho ruky, on nikdy nikoho nevyžene, ale v každém, v němž začal své dobré dílo, toto dílo dovede až do úplné konce. Jako dobrý pastýř chrání a vede své ovečky a stará se o ně.

Pán nám skutečně mnoha způsoby neskutečně žehná a jeho Slovo patří k největším požehnáním, která od něj máme. Proto otevíráme toto číslo Pánovým blahoslavenstvím, jehož výklad je od Petra Chelčického. Po krásném kázání Jana Karafiáta pak následuje další ze série přednášek Sharon Jamesové, která se týká toho, jak křesťanství ovlivnilo svět – konkrétně je o tom, že biblické křesťanství navzdory všem excesům v historii prosazuje náboženskou svobodu.

Následuje řada článků o lidech a jejich vztazích v církvi, v manželství i obecně a časopis je zakončen krátkou úvahou o tom, zda lze spojit evoluci s učením Písma.

S tímto číslem vám posíláme také malou pozornost v podobě knížky z edice „Poklady minulosti“ s názvem *O repravách* od Petra Chelčického. Jedná se o výklad podobenství o dělnících na vinici z Matouše 20,1–16. Pokud vás zaujme, budeme rádi když podpoříte časopis tím, že knihu doporučíte dalším, případně jim ji sami koupíte (nebo kteroukoli jinou z naší produkce).

Milí čtenáři, přeji vám pokojné léto v Boží blízkosti a lásce.

Jedině Bohu buď sláva!

Jaroslav Kernal

BLAHOSLAVENÍ

Petr Chelčický

„Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.“ Tiší jsou ti, kteří vytrvají v dobru od začátku až do konce. Tiší jsou ti, kteří se nenechají strhnout ani napravo, ani nalevo. Když je někdo chváli, nepovyšují se nad to a netouží po tom být uctíváni ani se tím neslaví. Neuhnou doleva ani tehdy, když jsou hanobeni nebo když se jim děje jiné bezpráví – nehněvají se a neodplácí zlé zlem. Tiší jsou ti, kteří ani sami nejsou cizím bezprávím vyvedeni z míry k hněvu, ani svým chováním nepodněcují druhé k hněvu. Oni budou vládnout zemi věčného pokoje. A již zde budou vládnout zemi svého těla tak, že ji budou řídit podle Boží vůle.

„Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.“ Nejprve pláčou proto, že si uvědomují, jak mnoha těžkými a ohavnými hříchy potupili svého Stvořitele, a jsou nevděční za to, že jim dal svého Syna jako vykoupení ze ztracení. Pláčou také proto, když vidí, jak je Bůh nesmírně tupen mnoha nepravostmi. Pláčou, že žijí uprostřed tohoto bezpráví, musejí v něm dlouho přebývat a nemohou vidět toho, po kom touží.

„Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.“ Text říká, že jsou blahoslavení ti, kdo lační po spravedlnosti, protože svatým lidem se jí nedostává, přestože ji prokazují všem a usilují o ni ve všech svých skutcích. Jelikož nás však náš hříšný život neustále svádí a táhne k mnoha nepravostem a celé naše zdejší prostředí nás od spravedlnosti odtahuje, musíme o ni prosit, abychom o spravedlnost nepřišli skrze svou velkou hříšnost. A dále musíme žádat o to, abychom spravedlnost mohli mít, věčně ji vlastnit a pevně se jí držet.

„Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.“ Milosrdní lidé jsou ti, kteří vyprošťují své duše z ďáblových osidel a ke všem se chovají tak, že ze srdce projevují milost, jakmile někoho takového vidí – ať už tělesně, nebo duchovně. Tělesně tím, že ho nakrmí, pomohou mu nebo ho utěší. Duchovně tím, že ho poučí, napomenou, potrestají, ledacos snesou, odpustí bezpráví, netupí a nesoudí. Tohle všechno prokazují milosrdní lidé svým bližním.

KDO BUDE MISIONÁŘEM?

Jan Karafiát

A přivedl ho k Ježíšovi. (J 1,42)

A ty až se obrátíš, buď posilou svým bratřím. (Lk 22,32)

Tady vidíme, jak bratr vede bratra k Pánu Ježíši: Ondřej milého Petra. Jsou snad mezi učedníky dva tělesní bratři? A nejen dva, takových párů je víc – nejen Jakub a Jan, ale i další. To znamená, že když Pán Bůh někde obrátí dvanáct lidí, můžete čekat, že mezi nimi budou alespoň dva vlastní bratři.

A jak se dostal k Pánu Ježíši? Každý svou cestou, každý měl svůj vlastní příběh. Zde je nejprve Ondřej. On sám Ježíše nehledal, ale Jan Křtitel na něj ukázal, a tak Ondřej s Janem šli za ním. Koho potom hledají? Svě vlastní bratry. Ondřej se ptá: „Kde je náš Petr, kde je náš Šimon! Milý bratře, mám vzácnou novinu!“ – „Copak?“ – „Našli jsme Mesiáše!“ A Petr jde. Ondřej začal a pak pokračoval Petr. Později se sice Ondřej ze stránek vytrácí a vidíme už jen Petra, ale co na tom – hlavně že jsou oba u Pána Ježíše, ať se pak všechno ostatní klidně ztratí! Rád bych vytkl tři věci:

I. Ty se dosud jmenuješ Šimon, syn Jonášův – proč pak?

Protože jsi takový, jací jsou všichni ostatní: Šimon, syn Jonášův. Tak tomu bylo, tak tomu je a tak tomu bude. Jmenujete se tak, jak se jmenujete, protože jste zkrátka takoví Šimonové, synové Jonáše. To je ta stará pravda, kterou musím stále znovu slýchat: „Jste Šimonové, synové Jonáše, protože jste takoví, a to i když jste ti nejvydařenější z nich.“ Na tom se nic nezmění, jste jen tělo, a i když můžete být vyškolení, jste pořád jen vyškolené tělo.

Podívejte se na ovoce těla. Jaké ovoce takové tělo přináší? Otevřete si, prosím, list Galatským 5,19–20: „Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly,“ a tak dále, a tak dále. To je pravé ovoce těla. Vaše vyškolené tělo je úplně stejné jako to židovské tělo dřív. Oni sice znali Písmo, ale pořád to bylo jen tělo.

Jsme vždycky nakloněni dělat rozdíl mezi tělem vycvičeným a nevy-
cvičeným. Musím se však přiznat, že když vidím mladého Petra a mla-
dého Pavla před jejich obrácením, kloním se spíše k Petrovi než k Pav-
lovi. Pavel je mladý učenec z vysokých škol, kdežto Petr má možná jen
měšťanku. Pavlovi se sice nevyrovná, ale já mám raději Petra, protože
ten neobrácený Petr má Pána Ježíše upřímně rád. To se nedá popřít.
Podívejte se do Matouše 26,33: „Nato mu Petr řekl: ‚Kdyby všichni od
tebe odpadli, já nikdy ne!‘“ Jako by tím říkal: „Zapřísahám se ti, ty nemáš
ani tušení, jak tě mám rád. Já raději umřu, než bych tě zapřel!“ Myslí
to naprosto poctivě jako neobrácený člověk. Má Pána Ježíše rád, obdi-
vuje ho, ale víme, jak to dopadlo. To je prostě lidské tělo. Mě to k tomu
přirozenému tělu táhne, dokud jsem ještě neobrácený mladík.

To nebyla nějaká slabá chvíle, když se tohle stalo – byla to naprostá
nutnost. Proč? Protože jsi jen tělo. Jak si vůbec můžete namlouvat, že
by tělesný člověk mohl být duchovně živý? To je úplně nemožné. To by
musel existovat nějaký „moderní nadčlověk“ z pohádek a bájí. Ano,
četl jsem v Písmu, že máme „přemáhat svět“, když jsme zrození z Ducha
svatého. Ale když jsem takový tělesný Samson, popadnu oslí čelist
a rozmlátím malou armádu; to sice dokáže i mohamedán, ale oprav-
dové přemáhání světa to není.

Z toho pravidla neexistuje žádná výjimka. Jsi tak zkažený jako
všichni ostatní. A když za Pánem Ježíšem přijde takový vydařený
člověk jako Nikodém, Pán Ježíš mu hned řekne: „Žádné dlouhé řeči, ty
se musíš narodit znovu.“ Možná si říkáte: „Já přece nikdy nezahubím
toho, koho mám rád!“ To se ale ještě málo znáte – a málo znáte
i druhé. Mnozí lidé, kteří vstupují do manželství, se mají rádi, všechno
se zdá slušné a pěkné, ale jak to potom dopadne! „Co Bůh spojil,
člověk nerozlučuje!“ To, co spojil Pán Bůh, to sice pohromadě zůstane,
ale co Pán Bůh nespojil, z toho nic nebude a pohromadě to neudrží!

Když jsem takový Šimon, syn Jonášův, pak svými činy jen utvrzuji lidi
kolem sebe v tom, kde právě jsou. Chodím tam, kam chodí oni, a tím jim
jejich život vlastně schvaluji. Vzpomeňte si na Démase, který byl s Pav-
lem a pak utekl – sice teď mlčí a nekáže, ale svým útekem všechny utvr-
zuje v tom, v čem žijí: „Jen tam klidně zůstaňte, já jsem odtamtud raději
utekl!“ Ano, když kázete evangelium Pána Ježíše, ale žijete světsky a ne tak,

jak on si přeje, pak nezáleží na vašich krásných slovech, ale na vašem skutečném životě. Proč jsou evangelické církve tak bídné, když mají takové krásné učení? Protože jejich učení a život spolu vůbec nesouhlasí.

II. Šimone, synu Jonášův, ty se nebudeš jmenovat navždycky jen Šimon, protože už nebudeš takový, jaký jsi.

Kdy se vlastně Šimon stane Petrem? Až dojde na to, co s tebou Pán Bůh zamýšlí. Když se podíváte na náš text, najdete tam slovo „Kéfas“. Není to řecké slovo, nýbrž hebrejské, a navíc v Bibli není příliš obvyklé, vyskytuje se jen párkrát. Pohlédněte do Jeremjáše 4,29: „Před hrmostem jezdců a lučištníků prchá celé město, zalezli do houští, vystoupili na skaliska. Celé město je opuštěné, není žádného, kdo by v něm bydlel.“ Ano, Kéfas znamená skála – „Vystoupili na skaliska.“ Řecká Bible tam má „Petra“, což znamená skála, takže můžete překládat: „Ty jsi skála a na této skále vybuduji svou církev.“

Co je na tom nového? Až budeš vykoupěn Pánem Ježíšem a až v něm najdeš svého osobního Spasitele, tak už nebudeš jen Šimon, syn Jonášův. A jak by to mohlo být jinak? Přece to nepůjde tou starou cestou, která nepřináší nic jiného než to, co tu bylo dřív – pouhou přirozenost. Jako přirozený člověk ani nedokážeš správně vyslovit jméno Pán Ježíš. Nebo snad ano? Podívejte se do 1. Korintským 12,3: „Proto vám zdůrazňuji, že žádný, kdo mluví z Ducha Božího, neřekne: ‚Ježíš buď proklet‘, a že nikdo nemůže říci: ‚Ježíš je Pán‘, leč v Duchu svatém.“ Rozumějte tomu tak, že to neříkáte jen tak, jak tomu rozumí každý pohan, ale tak, aby on byl opravdu váš Pán a aby to naplnilo všechno, co to znamená.

Písmo samo o sobě nikdy nikoho neobrátilo! Vy všichni máte Písmo sice málo rádi, ale i kdybyste ho měli radši, samo o sobě vás neobráťí; Písmo je totiž z Ducha svatého. A když se do toho vloží on, jde to vždycky jeho vlastní cestou.

A všimněte si, jak to probíhá: Petr začne plakat, uteče z toho domu ven na ulici a hořem hořce pláče. Představuji si ho, jak se opřel o zeď a pláče: „Kohout ještě ani dvakrát nezazpíval a já ho už tolikrát zapřel!“ Dostavila se *metanoia*, pokání – to znamená proměna mysli, přechod z jednoho smýšlení do jiného. Doposud se chlubil: „Já ne, já ne, ti druzí

jsou špatní,“ ale když přijde nová mysl, uvidíš pravdu: „Jsem úplně stejný jako ti druzí, a jestli se do toho Pán Ježíš nevloží, je se mnou konec.“

Petře, to tě Duch svatý vede k Pánu Ježíši! To je to pravé evangelium: že ten Svatý prolil svou krev na omytí tvých hříchů. On se s žádným člověkem dlouze dohadovat nebude – on tě sám ospravedlní a vede tě svým svatým Duchem. Už nejsi jen Šimon, ty jsi skutečný Petr, i kdyby ti lidé dál říkali Šimon. Prosím, otevřete si Jana 21,15–17: „Když pak pojedli, zeptal se Ježíš Šimona Petra: ‚Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?‘ Odpověděl mu: ‚Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.‘ Řekl mu: ‚Pas mé beránky.‘ Zeptal se ho podruhé: ‚Šimone, synu Janův, miluješ mne?‘ Odpověděl: ‚Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.‘ Řekl mu: ‚Buď pastýřem mých ovcí!‘ Zeptal se ho potřetí: ‚Šimone, synu Janův, máš mne rád?‘ Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: ‚Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.‘ Ježíš mu řekl: ‚Pas mé ovce!‘“

Pán Ježíš ho stále ještě jmenuje Šimonem, jako by tím našemu textu dával otázku: „Šimone, synu Jonášův, jsi už opravdu tím Petrem?“ A ptá se ho takhle třikrát. Proč? „Protože ho třikrát zapřel,“ řeknete si. Ale já si myslím: spíše proto, že Pán to od něj tak rád slyšel.

III. A teď si představte, že se Šimon opravdu stal Petrem.

Takový Petr bude své bratry – vlastní i cizí – vždycky přivádět k Pánu Ježíši a bude je utvrzovat ve víře, protože je to rozený misionář. Dávejte na něj dobrý pozor, uvidíte, jak tiše a nenápadně koná svou misii. Proč? Protože to jinak ani neumí. Jeho život je totiž úplně jiný. To má obrovskou váhu, to je to nejlepší kázání. Když Pán Ježíš říká: „Jděte a kažte,“ neznamená to: „Chovejte se, jak chcete, hlavně že hezky mluvíte.“ Nemusíte být velcí řečníci, ale váš život musí odpovídat jeho vůli.

Lidé pak mohou reagovat dvojím způsobem: buď budou dbát na to, co žijete, nebo nebudou. Když nedbají, víte proč? Protože jim to ještě nebylo dáno. Proto je třeba počkat a do ničeho je nenutit. Ale když se vás začnou ptát, odpovídejte jim velice uctivě, přesně tak, jak to dělal Petr. Podívejte se do jeho 1. listu 3,15: „A Pán, Kristus, budiž svatý ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale činite to s tichostí a s uctivostí.“ Lidé

se ptát budou, a vy jim pak nádherně vyložíte, jak se to s vámi mělo. Takto Petr svědčí až do své smrti – a vlastně utvrzuje ve víře skrze své svědectví až do dnešního dne, na věky věků.

To nejkrásnější na tom je, že on nakonec za Pána Ježíše přece jenom zemřel. Církev o tom vydává svědectví: Petr zemřel, byl ukřižován. Ďábel se sice smál, když se tenkrát jako neobrácený chlubil, že za něj položí život, ale pak se strašně divil, když viděl Petra v Římě, jak skutečně umírá na kříži. Toho už ďábel nedokázal pochopit.

Zanechal nám dvě epistoly, a když si je čtete, vidíte, jak měl Pána rád – a to jak v dobách, kdy ho zrovna káral, tak v dobách, kdy ho nechal napospas. Ty dopisy svědčí dál i dnes.

A tak je to s každým z nás. Království Boží je blízko vás, jste stále u Pána Ježíše a u Božího slova, a musíte v tom vytrvat. Myslíte si snad, že to na vaše bratry nebude mít žádný vliv?

Když se vytrvale a pokorně přimlouváte za své blízké – to, zda jim Pán Bůh dá Ducha svatého, je sice jeho věc, ale Bůh má takové modlitby nesmírně rád. A když je tu něco, co se Bůh chystá udělat, uvidíte, jaké divy to způsobuje!

Dávejte si neustále pozor, abyste svým chováním a neláskou nepřekáželi. Mějte sami sebe pod přísnou kázní, to se Pánu Bohu velice líbí. Copak si myslíte, že když takto vytrváte dvacet let i déle, že by z toho nakonec nic nebylo? To bych se opravdu divil, kdyby z toho nic nebylo!

Když je Petr ještě neobrácený, Pán Ježíš mu říká: „Až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ Ale když už je obrácený, řekne mu: „Pas mé ovce.“ Logicky vidíte, že utvrzovat ve víře a pást Boží stádo je úplně totéž. Ne tak, abych vám já sám mohl dát něco duchovního – to dokáže jedině on. Ale když to duchovní od něho přijímáte, znamená to, že to mám také duchovně pěstovat a nenechat se odvést na scestí žádnou lidskou církví. Věci duchovní se dají pěstovat jedině duchovně, jinak to prostě nejde.

„A přivedl ho k Ježíšovi.“ „A ty až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ Amen.

Kázáno 4. prosince 1910

BIBLICKÉ KŘESŤANSTVÍ PROSAZUJE NÁBOŽENSKOU SVOBODU

Sharon Jamesová

Tento článek je druhým z pěti příspěvků v rámci série s názvem „Jak křesťanství změnilo svět“. Vycházejí z řady přednášek, které autorka přednesla v dubnu 2019 v rámci akce Word Alive a následně vyšly v časopise Bulletin, který vydává společenství církví Affinity.

Jedním z nejčastějších obvinění vůči křesťanům je tvrzení, že křesťanství má hanebnou historii nesnášenlivosti a pronásledování. A co křížové výpravy? Nebo inkvizice?

Jak bychom na to měli reagovat?

Nenechme se těmito tvrzeními zastrašit. Právě biblický pohled na svět poskytuje nejpevnější základ pro práva jednotlivce, včetně práva na náboženskou svobodu.

Ježíš učil, že máme „dát císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží“ (Mk 12,17).

Císař (neboli stát) nemá právo od vás vyžadovat všechno. Nebyli jste stvořeni k obrazu císaře. Byli jste stvořeni k obrazu toho, kdo stvořil císaře. Císař nemá právo vám říkat, čemu máte věřit. Pouze Bůh, váš Stvořitel, má moc nad vaší duší. Bůh vyzývá občany, aby poslouchali civilní autority (Ř 13,1–8; 1Pt 2,13–14), ale tato poslušnost nesmí být neomezená. Dojde-li ke střetu požadavků, posloucháme spíše Boha než lidi (Sk 5,29). Z toho můžeme vyvodit, že vlády by neměly nátlakem ovlivňovat svědomí svých občanů. Jak napsal apoštol Petr, máme ctít císaře – ale máme se bát Boha (1Pt 2,17).

Abychom pochopili podstatu úcty k náboženské svobodě, musíme se vrátit ke stvoření. Muž a žena jsou stvořeni k Božímu obrazu; jsou to rozumné bytosti, kterým byla dána schopnost uctívat, milovat a navazovat vztahy. Skutečné uctívání, láska a vztahy nelze vynutit. Bůh vyzývá svůj lid, aby „zvolil dobro“ (Dt 30,15). Starý zákon obsahuje četná odsouzení vnějších náboženských rituálů, které se vykonávají bez svobodné a dobrovolné lásky srdce. Bůh slíbil požehnání země těm, kteří ho dobrovolně poslouchají (Iz 1,19–20).

Na tomto biblickém základě vypracovali někteří z raných církevních otců argumenty ve prospěch náboženské svobody jako individuálního přirozeného práva, které náleží všem lidem bez ohledu na jejich náboženské přesvědčení. Tertullian (cca 155–240 n. l.) použil výraz „náboženská svoboda“ poprvé v historii ve svém spise *Apologie*, který napsal kolem roku 197 n. l. Varoval v něm úředníky:

Dbejte na to, abyste nakonec nepodporovali bezbožnost tím, že odeberete náboženskou svobodu a zakázete svobodnou volbu v božských záležitostech, takže mi nebude dovoleno uctívat to, co si přejí, ale budu nucen uctívat to, co si nepřejí. Ani člověk by nechtěl být ctěn proti své vůli.

Tertullian dále tvrdil, že náboženství není jen o rituálech – musí vycházet z vnitřního přesvědčení; povrchní dodržování zvyků je výsměchem skutečné zbožnosti. Pronásledování nikdy nepovede ke skutečné oddanosti. O deset let později, když byli křesťané pronásledováni v Kartágu v severní Africe, napsal Tertullian dopis římskému guvernérovi, v němž argumentoval:

Je základním lidským právem, přirozeným privilegiem, aby každý člověk uctíval Boha podle svého vlastního přesvědčení: náboženství jednoho člověka neškodí ani nepomáhá druhému. K náboženství rozhodně nepatří vynucování náboženství – k němu by nás měla vést svobodná vůle, nikoli násilí.

Když císař Konstantin v roce 313 n. l. vydal Milánský edikt, neznamenalo to, že by tím říši „vnutil“ křesťanství (k tomu žel došlo až později). Edikt umožnil křesťanství svobodně působit. Edikt byl označen za „první všeobecnou deklaraci náboženské svobody na světě“. Křesťané i všichni ostatní měli mít svobodné a neomezené právo vyznávat takové náboženství, které se každému z nich jevilo jako nejlepší.

Teolog Laktancius (cca 250–325) žil ve čtvrtém století v severní Africe. Císaři Konstantinovi navrhl politiku náboženské svobody, kterou vyžadovala jak spravedlnost, tak zbožnost:

...řezničina a zbožnost jsou dvě zcela odlišné věci... pokud chcete bránit náboženství krveprolitím, mučením a zlem, nebude tím bráněno – bude tím znečištěno a znesvěceno. Není nic, co by bylo věcí vůle tolik jako náboženství.

Lactantius učil, že lidé stvoření k Božímu obrazu jsou obdařeni svědomím, a hájil právo každého jednotlivce řídit se svým svědomím. Byl neústupný v tom, že zákony mohou trestat přestupky, ale nemohou změnit svědomí.

Problémem bylo, že během zhruba deseti let se Konstantinova politika stala represivnější. Postupem času se „církve proměnila z dobrovolného sdružení ve veřejnou instituci“ a „poslušnost císaři a poslušnost Bohu se začaly prolínat“. V pátém století se někteří křesťanští teologové, jako například Augustin, zasazovali o použití donucovacích prostředků proti donatistům a dalším, kteří byli považováni za kacíře. V následujících letech se však původní myšlenky podporující svobodu svědomí opět objevily.

Alcuin (cca 735–804) patřil k předním vzdělancům 8. století. Narodil se v Northumbrii a zásadně proměnil učební plán katedrální školy v Yorku. V roce 782 ho pak Karel Veliký pozval ke svému dvoru v Cáhách. Alcuin vyučoval samotného Karla Velikého i jeho syny a dcery. Byl mezinárodně uznáván jako jeden z nejbrilantnějších mužů své doby. Snažil se přesvědčit budoucího císaře, aby Sasům nevnucoval křesťanské zvyky. Napsal:

Víra vychází z vůle, nikoli z donucení. Člověka můžete přesvědčit, aby uvěřil, ale nemůžete ho k tomu donutit. Možná ho dokonce dokážete donutit, aby se nechal pokřtít, ale tím v něm víru nevzbudíte.

Tento biblický princip byl v „sákrální“ éře podkopáván a až příliš často zapomínán. Jednalo se o období dějin, kdy se předpokládalo, že na daném území musí panovat jediná víra. Panovalo přesvědčení, že pokud by byla tato jednota narušena, nastal by chaos a roztržitost. Hrozným důsledkem toho bylo pronásledování jinak smýšlejících. Kniha „Pilgrim Church“ je výpovědí o jinak smýšlejících v průběhu

těch století, kdy byla náboženská jednota vynucována. Podává živý obraz sborů věřících (neboli shromážděných církví), které byly až příliš často hanobeny jako kacířské a násilně pronásledovány.

Dnes by křesťané jednoznačně souhlasili s tím, že takové pronásledování bylo špatné a že nebylo skutečným odrazem pravého křesťanství. Chápeme (a uznáváme), že obvinění z krutostí, která jsou někdy vůči křesťanství vznesena, mohou být oprávněnou kritikou netolerance, která byla nevyhnutelným důsledkem „sakrálního“ myšlení.

V 16. století „sakrální princip“ (podle něhož se církve a stát kryly) zastínil biblickou pravdu o náboženské svobodě. Během reformace hlavní proud reformátorů, tzv. magisteriální reformátoři, jako byli Luther a Kalvín, obnovili biblickou pravdu o spasení, avšak zachovali teritoriální (neboli „sakrální“) princip, podle něhož by všichni obyvatelé daného území měli patřit ke stejné církvi. Zásadně se stavěli proti těm, kteří věřili, že Písmo vyžaduje shromážděné církve vyznávajících věřících. Magisteriální reformátoři se postavili na stranu římských katolíků při uplatňování trestu smrti vůči těm, kteří věřili, že křest by měl následovat po vyznání víry, a neměl by být udělován všem dětem narozeným na určitém území.

Takzvaní „anabaptisté“ a později baptisté obnovili základní biblický princip náboženské svobody. Jedním z předních anabaptistů byl **Balthasar Hubmaier**. V roce 1524 sepsal působivou obhajobu náboženské svobody: „O kacířích a těch, kdo je upalují“. Uznával, že úřady mají povinnost udržovat zákon a pořádek, popíral však jejich pravomoc vynucovat náboženství. Napsal:

Nyní je každému zřejmé..., že zákon, který vyžaduje upalování kacířů, je výmyslem ďábla.

Podobně se vyjádřil i Claus Felbinger:

Bůh nechce žádnou nucenou službu. Naopak, miluje spravedlivé a ochotné srdce, které mu z duše radostně slouží, a s radostí koná to, co je správné.

Schleithemské vyznání (anabaptistické vyznání víry) bylo sepsáno v roce 1527, v době, kdy úřady k prosazování náboženství používaly mučení a trest smrti. Vyznávalo, že Bůh dává představitelům státní moci pravomoc trestat zlo a prosazovat dobro (Ř 13), ale popíralo, že by Bůh dával představitelům státní moci pravomoc vynucovat náboženství. Často se opakuje pomlouvačné tvrzení, že anabaptisté odmítali veškerou světskou autoritu. Toto vyznání však odmítalo myšlenku, že by praví věřící mohli zastávat funkce představitelů státní moci. Důvodem bylo, že v jejich konkrétním historickém kontextu by výkon funkce představitele státní moci nutně znamenal prosazování náboženské nesnášenlivosti.

První ucelenou obhajobu náboženské svobody v angličtině sepsal baptista Thomas Helwys (cca 1575–1616) v roce 1612. Jeho biblické pojednání proti náboženskému pronásledování nesla název „The Mystery of Iniquity“ (Tajemství nepravosti). Měl tu odvahu zaslat osobně věnovaný výtisk králi Jakubovi I. a napsal:

Jsou-li královi poddaní poslušní a věrní a dodržují-li všechny lidské zákony, které král vydal, nemůže náš pán král požadovat nic více, neboť náboženství lidí vůči Bohu je záležitostí mezi Bohem a nimi samotnými; král za něj nenese odpovědnost, ani nesmí být soudcem mezi Bohem a lidmi.

Helwys věřil, že aby byla náboženská víra opravdová, musí být dobrovolná. Nucená víra není žádnou vírou. Král nemá moc nutit duši. V náboženských záležitostech se každý jedinec zodpovídá pouze Bohu. Helwys tvrdil, že svoboda svědomí by měla být přiznána všem, včetně katolíků, židů a muslimů. Jakuba I. to však nepřesvědčilo. Helwys byl uvězněn v Newgate v otřesných podmínkách a v roce 1616 tam zemřel.

Další významné biblické pojednání na obranu náboženské svobody, s názvem „The Bloudy Tenent of Persecution for the Cause of Conscience Discussed“ (Diskuse o krvavém principu pronásledování kvůli svědomí), sepsal v roce 1644 baptista Roger Williams (1603–1683). Během studií na Cambridgeské univerzitě dospěl k pevným puritánským přesvědčením a v roce 1631 odplul do Massachusetts. Tvrdil, že násilí

nikdy nevede ke skutečné víře, že nucené uctívání je Bohu ohavné a že svědomí lidí by nikdy nemělo být porušováno ani omezováno. Zastával názor, že úřady nemají právo zasahovat do řízení církve:

Náboženství, které k udržení své existence potřebuje takové nástroje násilí, nemůže být pravé.

Nucené obrácení přirovnal k duchovnímu znásilnění.

Protektorát (1653–1659) přinesl v Anglii krátké období větší náboženské svobody. Oliver Cromwell byl přesvědčen, že svoboda svědomí by se měla vztahovat nejen na vyznávající křesťany, ale také na Židy (a na všechny, kdo nepředstavovali hrozbu pro veřejný pořádek). Obnovení monarchie v roce 1660 však zahájilo éru krutého pronásledování. Velký puritán John Owen (1616–1683) ve svém díle „Truth and Innocence Vindicated“ (Obhajoba pravdy a neviny) tvrdil, že myšlení a náboženské vyznání by měly být svobodné. Kritizoval soudce za to, že zasahují do Boží výsady vládnout lidským duším. Opíral se o spisy Tertulliana a Lactantia a tvrdil, že svoboda svědomí není založena na společenském právu, ale na přirozeném právu. Svoboda svědomí je důsledkem lidské svobody: „Svoboda je pro lidskou přirozenost nezbytná.“

William Penn (1644–1718) se obrátil k víře v roce 1659 ve věku 15 let. Ve 22 letech se připojil k hnutí kvakerů, což mělo za následek, že ho jeho rodina na určitou dobu vydělila. Kvůli své víře byl několikrát uvězněn v Londýnském Toweru. Známy je případ z roku 1670, kdy soudce nařídil porotě, aby ho shledala vinným; porota to však odmítla. Soudce poté porotu pokutoval a uvěznil. Tím vznikl slavný precedent, v němž dvanáct dalších soudců rozhodlo ve prospěch poroty a stanovilo, že poroty by neměly být vystaveny zastrašování. William Penn byl zakladatelem kolonie Pensylvánie a proslul svými spravedlivými a dobrými vztahy s severoamerickými indiány kmene Lenape. Trval na tom, že víra je Boží dar, a proto ji nelze vnucovat, a že násilí může vytvořit pokrytce, ale nedokáže nikoho obrátit na víru. Tvrdil, že odepření svobody svědomí je:

...urážkou Boha, neboť zasahuje do božské výsady a zbavuje Všemohoucího práva, které náleží pouze jemu samotnému.

John Locke (1632–1704) sepsal své „Dopisy o toleranci“ v letech 1689 až 1692 v období po evropských náboženských válkách. Tvrdil, že tolerance je hlavním charakteristickým znakem pravé církve a že víru nelze vynutit násilím.

V základech křesťanského vyjádření významu náboženské svobody leží následující principy:

- Náboženství je vnitřní přesvědčení, které nelze vynutit.
- Každý člověk je stvořen k obrazu Božímu, a proto by mu měla být přiznána důstojnost.
- Každý jedinec by měl mít svobodu řídit se svým náboženským svědomím.
- Bůh je uctíván pouze tehdy, jsou-li mu oddanost a uctívání prokazovány dobrovolně a svobodně.

Kdysi to byly radikální myšlenky, ale dnes, bez ohledu na naše skutečné rozdíly v přesvědčení ohledně křtu či státní církve, se všichni shodneme na nutnosti svobody svědomí.

Současná situace

Tam, kde není uznáván transcendentní Bůh, se stát až příliš často „stává Bohem“ a přebírá funkci kontroly víry. Například, jak bylo zmíněno v 1. části této série, v komunistických režimech považuje takzvaný „osvícenský ateismus“ náboženství za „falešné vědomí“, které by mělo být odstraněno prostřednictvím propagandy a „převýchovy“. Militantní ateismus považuje náboženství za protirevoluční společenskou sílu, kterou je třeba potlačit politickými opatřeními.

Když však ctíme transcendentního Boha, chápeme, že každý člověk, stvořený k jeho obrazu, nese před svým Stvořitelem odpovědnost za stav svého srdce. V případě střetu loajality máme poslouchat Boha, nikoli císaře.

Jako křesťané si uvědomujeme, že neusilujeme pouze o náboženskou „toleranci“. To by totiž znamenalo, že se jedná o dar, který mohou civilní úřady udělit nebo odepřít. Trváme spíše na tom, že náboženská svoboda,

či svoboda svědomí, je přirozeným právem, které náleží všem lidem stvořeným k obrazu Božímu. Biblické chápání tohoto principu je jedinou jistou ochranou proti totalitarismu – proti přehnaným nárokům všemocného státu. Proto dnes křesťané hrají neúměrně velkou roli při prosazování náboženské svobody jako univerzálního práva:

Jelikož křesťanství popírá, že by stát byl nejvyšším soudcem lidského života, staví se proti všem pokusům – ať už komunistickým, teokratickým, etnicko-nacionalistickým či autoritářským – o prosazení jediné autority ve státě i ve společnosti... Pečlivý terénní výzkum dokládá mimořádně významnou roli křesťanských společenství při obraně náboženské svobody a lidských práv. Křesťané, kteří se zavázali k věrnosti autoritě vyšší než je stát, usilují o vytvoření prostoru pro autonomní občanskou společnost a práva na svobodu svědomí, jež tvoří základ demokratického vládnutí.

Jistě bychom měli litovat, že v průběhu staletí docházelo k obdobím, kdy se institucionální církev ve jménu Krista dopouštěla náboženského pronásledování a netolerance. Musíme si však ujasnit, že se jednalo o otřesné zkreslení biblického učení, a můžeme si být jisti: Boží slovo je základem pro hájení náboženské svobody.

*Z těchto přednášek posléze autorka vytvořila knihu,
jejíž české vydání připravujeme.*

DOHLÍŽITEL „MUSÍ BÝT“

Jaroslav Kernal

Než se dostaneme k oběma hlavním charakteristikám druhého verše třetí kapitoly 1. Timoteovi, musíme si znovu všimnout a zopakovat to, co zdůrazňuje a opakuje tento text – a to je naléhavost a vážnost povolání ke službě starších. První verš třetí kapitoly tuto závažnost vypíchl oním souslovím „věrohodné je to slovo“. Je to zdvižený prst, který říká, že teď musíte dávat dobrý pozor, teď přicházíme k životně důležitým věcem. A je to tak.

*Proto **musí být** dohlížitel bezúhonný jedné ženy muž, střídmy, uvážlivý, spořádaný, pohostinný... (1Tm 3,2)*

Proto musí být! Je zajímavé, že většina českých překladů skutečně používá to sloveso, které tam je, ve významu „musí“ – což je jeho význam, jenom ekumenický překlad a studijní zjemňují ten důraz a říkají „má být“. Ale originální text říká, že *musí* být. To slovo se nejčastěji v Písmu překládá právě slovem „muset“, nebo „je nutné“, „je naprosto nezbytné“. Dobře je to vidět ve slovech Pána Ježíše určených Nikodémovi:

Musíte se znovu narodit. (J 3,7)

To není otázka volby, to není o našem rozhodnutí, není to o tom, že by to třeba šlo nějak jinak, a to i přes to, že to vždycky mnozí prohlašovali, tedy tím, že přece všechny cesty vedou nakonec k Bohu. Ono to tak nakonec je, ale záleží na tom, z které strany k Bohu dojdete, protože se všichni jednoho dne postavíme před Boží tvář – jedni jako Boží děti a druzí jako Boží nepřátelé. Proto Písmo říká, že se musíte znovu narodit – jinak nemůžete spatřit Boží království. A stejné slovo je také 1Tm 3,15 – abys věděl, jak je třeba, jak je nutné, jak je nezbytné, jak se musí uspořádat církev. To oslabení na tomto místě má stejně katastrofální důsledky, jako kdybychom oslabili význam Jana 3,7.

Tento text mluví o starších, mluví o dohlížitelích, strážcích církve a říká, že muž, který touží po tomto krásném úkolu, musí kromě touhy splňovat ještě další předpoklady. Samotná touha nestačí. Jestliže zde není následná kvalifikace, ten člověk nesmí být starším. Náš text to vysloveně zakazuje – ten text je pozitivní a mluví o tom, jaký starší *musí* být, ale z toho vyplývá jediné – pokud takový není, starším být *nesmí*. Z Písma vidíme, že církev může fungovat i bez ustanovených starších. Takový stav není ideální a často je dokonce špatný (přečtěte si list Titovi, kde je dobře vidět, jak to vypadá, když chybí ustanovení kvalifikovaní starší), ale ještě důležitější než přítomnost starších je přítomnost Ducha svatého. Ovšem když jsou v církvi ustanovení nekvalifikovaní starší, je to skutečně tragédie. Ustanovení nekvalifikovaných starších vede především ke dvěma věcem:

Podkopání autority Božího slova

Boží slovo je znevažováno. Jak je znevažováno? Jestliže ustanovíme starší, kteří nemají biblickou kvalifikaci, říkáme tím, že Boží slovo není závazné, že se jím nemusíme řídit. Boží slovo sice něco říká... ALE my to vidíme jinak... Je mnohem nebezpečnější ustanovit starší neodpovídající Písmu, než nemít žádné!

To vede k druhé věci:

Ustanovení vlků

Nekvalifikovaní starší jsou sice potenciálně, nikoliv nutně, přesto však velmi pravděpodobně vlci v rouše beránčím. Starší jsou ti, kdo vedou, ti, jimž byla svěřena autorita nad stádem. To je důvod, proč Ježíš říká, že kdo chce být velkým, musí být služebníkem všech (Mk 10,43). Muž, který nemá charakter předepsaný Písmem, nemůže a ani nesmí stát v takovém postavení. Dříve nebo později dojde k tomu, že své postavení zneužije. Manipulace s lidmi, duchovní zneužívání, sexuální hříchy, finanční machinace – to jsou nejčastější hříchy lidí v církvi, kteří vedou, ale jejichž charakter neodpovídá jejich postavení.

Je lepší nemít starší, než mít špatné starší!

Když v církvi nejsou starší, tak je v ní zmatek. Když jsou starší, kteří neodpovídají biblickým požadavkům, je v ní zmatek také a kromě toho dochází k daleko horším věcem. Vzpomeňte na Diotrefa ze 3. listu Janova (v. 9–10) – pyšného člověka, který vylučoval bratry, jednal tvrdě, zle, nespravedlivě a chtěl se vyvyšovat nad ostatní. A v jeho případě mluvíme nejspíš o člověku, který byl ustanoven řádně a na první pohled (ani na ten další) mu nebylo co vytknout. Ale příležitost nakonec prověřila jeho charakter tak, jak to lidé udělat nemohli. Oč zrádnější je to v případě, kdy tam ten charakter není!

Dohlížitel musí mít Písmem předepsaný charakter. Neznamená to, že bude dokonalý. Ale pozitivní charakterové vlastnosti, o kterých mluví náš text a další míst a Písmu, u něj musí být ve zjevné, nikoliv v potenciální míře. A negativní vlastnosti by naopak měli být pouze v potenciální a nikoliv ve zjevné míře. A samozřejmě že ona zjevná míra bude vždy nějak korespondovat se zralostí konkrétního společenství, které je zodpovědné za ustanovení svých starších. Nikdy však nemůže být vynechán tento imperativ: *musí být!*

CHYBY

Charles Haddon Spurgeon

Ten, kdo se chlubí svou dokonalostí, je dokonalý jen ve své pošetilosti. Hodně jsem toho po světě procestoval a nikdy jsem neviděl ani dokonalého koně, ani dokonalého člověka, a neuvidím je, dokud kohout nesnese vejce. Z pytle na uhlí nelze získat bílou mouku, stejně jako z lidské přirozenosti nelze získat dokonalost; kdo ji hledá, měl by raději hledat cukr v moři. Staré přísloví říká: „Co je bez života, je bez viny.“ O mrtvých bychom neměli říkat nic jiného než dobré; ale co se týče živých, všichni jsou více či méně potřísněni černou barvou, a to vidí i napůl slepý. Každá hlava má své slabé místo a každé srdce má svou černou skvrnu.

Každá růže má své trny a každý den svou noc. I slunce má skvrny a oblohu zatemňují mraky. Nikdo není tak moudrý, aby neměl dost pošetilosti na to, aby si na Trhu marnosti otevřel stánek. Tam, kde jsem neviděl bláznovskou čepici, jsem přesto zaslechl cinkání rolníček. Stejně jako neexistuje sluneční svit bez stínů, tak i veškeré lidské dobro je více či méně smíseno se zlem. I chudí opatrovníci mají své malé nedostatky a farní zvěstovatelé nejsou zcela nebeské povahy. I to nejlepší víno má své usazeniny. Chyby všech lidí nejsou napsány na jejich čelech, a je to tak dobře, jinak by klobouky musely mít velmi široké krempy.

Přesto, tak jistě jako že vejce jsou vejce, v každém srdci se skrývají nějaké chyby. Nikdo nemůže předpovědět, kdy se hříchy člověka projeví, neboť zajíci vyskakují z příkopu právě tehdy, když je nečekáte. Kůň se slabýma nohama možná nezakopne ani po míli či dvou, ale ta slabost v něm je, a jezdec by ho měl dobře ovládat. Ta mourovatá kočka sice právě teď mléko nelízá, ale nechte otevřené dveře do mléčárny a uvidíme, jestli není stejně velká zlodějka jako to kotě. V křemenu je oheň, i když vypadá chladně: počkejte, až o něj křísne ocel, a uvidíte. Každý dokáže tu hádanku rozluštit, ale ne každý si vzpomene, že má držet střelný prach mimo dosah svíčky.

Kdybychom si vždy uvědomovali, že žijeme mezi lidmi, kteří nejsou dokonalí, nebyli bychom tak rozrušení, když objevíme nedostatky svých přátel. Co je shnilé, to se bude rozpadat, a popraskané hrnce budou prosakovat. Blahoslavený ten, kdo od ubohého těla a krve nic neočekává, neboť ten nebude nikdy zklamán. I ti nejlepší z lidí jsou přece jen lidé, a i ten nejlepší vosk se roztaví.

Dobrý kůň je ten, který nikdy nezakopne, a dobrá manželka je ta, která nikdy nebrblá.

Ale takoví koně a takové manželky se jistě vyskytují jen v bláhovém ráji, kde knedlíky rostou na stromech. V tomto zkaženém světě má i to nejrovnější dřevo suky a i na tom nejčistším pšeničném poli se najde plevel. I ten nejopatrnější vozka jednou převrhne vůz; i ten nejšikovnější kuchař občas vybryndá trochu vývaru; a jak vím z vlastní hořké zkušenosti, i velmi slušný orač tu a tam zlomí pluh a často vyorá křivou brázdu. Je pošetilé odvrátit se od osvědčeného přítele kvůli jedné či dvěma chybám, neboť se může stát, že se zbavíte jednookého oře a koupíte si slepého. Jelikož jsme všichni plní chyb, měli bychom mít trpělivost a naučit se snášet se navzájem a odpouštět si.

Jelikož všichni žijeme ve skleněných domech, neměl by nikdo z nás házet kameny. Každý se směje, když hrnec řekne konvici: „Jak jsi očozená!“ Nedokonalosti druhých nám ukazují naše vlastní nedokonalosti, neboť jedna ovce se od druhé příliš neliší; a je-li v oku mého souseda tříska, nepochybně je i v mém. Měli bychom své sousedy používat jako zrcadla, abychom v nich viděli své vlastní chyby, a napravit v sobě to, co v nich vidíme.

Nemám trpělivost s těmi, kdo strkají nos do domu každého člověka, aby vyčenichali jeho chyby, a nasazují si lupy, aby odhalili nedostatky svých sousedů. Takoví lidé by se měli raději podívat k sobě domů; možná by tam uviděli ďábla v místech, kde by to nejméně čekali. To, co si přejeme vidět, uvidíme – nebo si budeme myslet, že to vidíme. Chyby se vždy hromadí tam, kde je lásky málo. Bílá kráva je celá černá, pokud se vaše oko rozhodne, že tomu tak je. Pokud budeme dost dlouho číchat k růžové vodě, zjistíme, že zapáchá. Bylo by to mnohem příjemnější, alespoň pro ostatní lidi, kdyby ti, kdo hledají chyby, nasměřovali svou pozornost k hledání dobrých stránek

u ostatních; lov by se vyplatil víc a nikdo by nestál s vidlemi, aby lovce odehnal od své farmy. Co se týče našich vlastních chyb, k jejich sepsání by byla potřeba velká tabule; ale díky Bohu víme, kam je zapsat a jak je překonat.

I přes všechny naše chyby nás Bůh stále miluje, pokud důvěřujeme v jeho Syna. Proto se nenechme odradit, ale doufejme, že budeme žít, učit se a konat dobré skutky, než zemřeme. I když vozík vrzá, s nákladem dorazí domů, a ten starý kůň, i když má pochroumaná kolena, ještě vykoná spoustu práce. Nemá smysl se vzdát a nic nedělat jen proto, že nedokážeme všechno tak, jak bychom si přáli. Ať už máme chyby nebo ne, půdu musíme zorat; musí to udělat i nedokonalí lidé, jinak příští rok nebude žádná sklizeň. Ať už je Honza jakkoli špatný oráč, andělé za něj jeho práci neudělají, a tak se do ní pouští sám. Pojed', Hnědko! Hijé, hou! Hodná!

POKOJ VÁM ZANECHÁVÁM – NE JAKO DÁVÁ SVĚT

Alois Adlof

Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí! (J 14,27)

Odjakživa lidé hledali pokoj. Jak získám něco, co nebude záviset na citech, pochybnostech, co bude pevnou oporou a pevností ve všech zkušenostech života, a bude mne to držet nad všelijakým zoufáním? Pracovali a báдали, a přes to všemožné úsilí nenalezli pokoj pro lidskou duši. Je jen jediný, který dává pokoj, a o kterém směl napsat apoštol: On je náš pokoj.

Jsou sice také činěny závažné pokusy, a lidé také našli něco, co vydávají za pokoj. Pán Ježíš praví, že i svět dává něco, co nazývá pokojem. Jmenovitě dva druhy pokoje vymyslili lidé: jeden buddhistický a druhý stoický. Buddhistický pokoj je ona snaha umrtvit všecko v sobě, takže se člověk plíží jako živá mrtvola, a nemá žádné potřeby. A lidé to dovedli daleko ve své nezávislosti na hmotě. Ale v tom ve všem je hluboký omyl. Přijdou chvíle, a duše je si vědoma, že neumřela všemu. To je cesta mystických duší. Rovněž tak i pokoj stoický je naprosto nedostatečný. Je to ona hrdinná mysl, která se nechce poddat, nechce jen zloha se dát nést, ale bojuje a svou bolest zapomíná, omamuje a obtíže přemáhá. Ale v katastrofách života a při procitlém svědomí nezná léku. To cesta osvícenců a skeptických moralistů.

Když se však dobře podíváme na obojí pokoj, který dává tento svět, vidíme, že u jednoho se uplatňuje veliký zákon, který vyřkl Pán Ježíš: Což se narodilo z těla, je tělo, a že nese i ten pokoj známku těla: pomíjitelnost a nedokonalost. Není bičování, není umírání konce. A zrovna tak i ten druhý pokoj pyšných duší se okamžitě zhroutlí, jakmile uváží, co je hřích. Ale proto nechtějí myslet na hřích. Ale nemyslet na hřích, na bol, na neštěstí ještě neznamená odstranit to všechno ze světa. A proto duše, které přijímají pokoj darem od světa, jejichž pokoj je z této země, je plodem jejich práce a jejich úsilí, budou na konec zklamány. Neboť jen pravý a dokonalý pokoj může oblažít lidskou duši.

A blaze nám, že takový plný, dokonalý pokoj se nám stal přístupný. Není kvítkem ze zemské zahrádky. Je z nebe. Tento pokoj nelze získat svou prací, svým úsilím — neboť je tak veliký, že nemůže být vydělán, ale musí být přijat jako dar, A on se nám jako dar nabízí: Pokoj svůj vám dávám. Pán Ježíš dává ten pokoj. A není to jen chvilkový pocit, ale stav bezpečí. A do toho stavu naprostého bezpečí uvádí Pán Ježíš. A tento stav jinde nazývá pokoj s Bohem. A to je pokoj, o němž praví Spasitel: můj pokoj.

Pohleďte na tu rovnováhu ve Spasiteli. Marně bychom tu hledali, co hledají stoikové nebo mystické duše. On pláče a chvěje se, vlny soužení zaplavují jeho duši, a přece je tu ten pokoj. Já a Otec jsme jedno. Jeho duše je před Otcem rozprostřena jako čistá voda jezera. Vůle Otcova se v něm zrcadlí. Ona je motivem jeho života, A přece žije svůj život. A do tohoto svého stavu uvádí své učedníky. „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám. Ne jako dává svět, já vám dávám.“

A jak je do tohoto pokoje uvádí? Svou drahou krví. On umírá na kříži, abychom byli živi. On nás spojuje s Bohem. Tam na kříži stal se naším pokojem. Neboť nebylo možné zjednat nám pokoj bez vyřešení nejpálčivější lidské otázky: Co s hříchem? Hřích musel být smířen, a to pro všechen svět. Hřích musel být souzen a odsouzen, abychom mohli být svobodní. Asketa, evolucionista to řeší pro sebe. Umrtvuje hřích v sobě, ale nebude hotov, a proto nikdy nedojde pokoje. Nevěrec pokoje nedojde, protože neřeší otázky hříchu. Zamhouřit však oči a říci nevidím ho a proto není, je špatné řešení. Ale Ježíš je Beránek Boží, který snímá hřích světa. Otázka hříchu je otázkou pokoje. Nepřijmeš-li odpuštění, nebude-li zahlazen tvůj hřích, nemůžeš přijmout pokoj. S odpuštěním nastává pokoj. A odpuštění přijímá víra. Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze Ježíše Krista, našeho Pána.“

Pokoj! Ó, jak veliký je to předmět. Pán Ježíš jej spojuje s Utěшитelem. Toho tady nechává — a jím je podmíněn pokoj, A proto ať se vaše srdce nermoutí a nestrachuje. Ať se nermoutí — poněvadž spojení s Bohem je dokonalé. Ať se nestrachuje, poněvadž je trvalé.

Chceš mít pokoj? Musíš k Ježíši jako ona žena hříšnice a uslyšíš hlas: Jdi v pokojí.

TROJÚHELNÍK ŘEŠENÍ MANŽELSKÝCH KONFLIKTŮ Z KŘEŠŤANSKÉHO POHLEDU I.

Daryl Wingerd

Trojúhelník je považován za nejpevnější geometrický tvar. Je tomu tak proto, že rovnoměrně rozkládá váhu na všechny tři strany, čímž zajišťuje stabilitu a schopnost odolat velkému zatížení, aniž by se zřítil. Díky této jedinečné vlastnosti jsou trojúhelníky nepostradatelné při navrhování a stavbě různých konstrukcí, jako jsou mosty a budovy – a také manželství.

V této čtyřdílné sérii vám vysvětlím, jak může vaše manželství vzkvétat a růst, i když se vy a váš partner potýkáte s konflikty, které se zdají být nekonečné. Strategie řešení konfliktů, kterou vám doporučím, má podobu trojúhelníku, jehož tři stejně důležité strany představují pravdu, pokoru a lásku. Vaše manželství možná nikdy nebude zcela bez konfliktů, ale pokud budete při řešení a dokonce i minimalizaci konfliktů věrně následovat tento model založený na Bibli, může být pevné, radostné a oslavující Krista.

Strana první: Pravda

Za prvé, manželství musí být založeno na pravdě evangelia, jehož jádrem je milost, milosrdenství a odpuštění. Evangelium hovoří o tom, že Bůh má z vás radost a zachraňuje vás navzdory vašim slabostem a selháním. Vaše manželství musí být založeno na týchž principech.

Nejste a nikdy nebudete dokonalým křesťanem, přesto vás Kristus plně přijímá a miluje vás hluboce a věrně. Váš manželský partner není a nikdy nebude dokonalým manželem či manželkou, přesto pokud napodobujete Krista, budete ho či ji plně přijímat a milovat ho či ji hluboce a věrně. Výkonnost ani dokonalost nesmí být nikdy základem vašeho plného přijetí, lásky či úcty.

Evangelium nás také učí, že harmonie v církvi nezávisí na tom, zda všichni pocházejí ze stejné kultury nebo etnického prostředí. Stejně tak manželská harmonie nezávisí na podobnosti. Ve skutečnosti právě z toho opačného čerpá svou sílu! Muž a žena jsou podle Božího záměru tak odlišní, jak jen dva lidé mohou být, a přesto bylo harmonické spojení těchto dvou velmi odlišných součástí „lidstva“ jeho zámerem od samého počátku!

Jde o to, že harmonie může existovat i v případě významných rozdílů (srov. Ř 14,1–15,7). Bůh je oslavován, když se navzájem přijímáme a milujeme navzdory rozdílům v osobnosti, preferencích, silných a slabých stránkách.

Zamyslete se nad důvodem, proč Pavel v Galatským 2,14 pokáral Petra a ostatní, když se jako Židé stahovali ze společenství s pohany. Řekl, že „nejdou přímo za pravdou evangelia“. Ujistěte se, že tato slova nelze nikdy použít k popisu vašeho manželství s ohledem na standard, který vyžadujete, abyste svého manžela či manželku plně přijímali, milovali a respektovali.

Za druhé, musíte věřit pravdě o vyhlídkách na smíření a budoucnosti vašeho manželství. Lež tvrdí, že vaše manželství je beznadějně na cestí a nedá se napravit. Jelikož rozvod z biblického hlediska nepřichází v úvahu, budete se muset smířit s tím, že vás čeká dlouhá cesta, a smířit se s tím, že budete poslušně snášet něco, co není zrovna příjemné ani Kristu k slávě.

Pravdou je, že Boží schopnost ani touha plně obnovit a upevnit vaše manželství prostřednictvím jeho Slova, jeho Ducha a pomoci jeho lidu neznají hranic. Stvořil manželství ke své slávě, aby znázornil vztah mezi Kristem a církví (Ef 5,31–32; Gn 2,18–24). Bůh sám vás dva spojil (Mt 19,6). Je mistrem ve smíření těch, které bychom nazvali beznadějně nesmířitelnými. Vzpomeňte si na nepřátelství mezi Židy a pohany, které se zrodilo ve Starém zákoně a které zůstává závažným tématem i v celém Novém zákoně. Tyto „beznadějně odcizené“ etnické skupiny jsou v Kristu harmonicky sjednoceny (Ef 2,11–22).

Za třetí, musíte se rozhodnout porozumět pravdě o vašem konkrétním konfliktu. Falešné představy o realitě vznikají snadno, když se jeden nebo oba manželé spoléhají na pocity, domněnky, dojmy či

podezření. Jaká jsou fakta? Jaké jsou skutečné problémy? Co se opravdu stalo? Co bylo skutečně řečeno? Pokud se nebudete opírat o fakta, budete vždy frustrováni, protože se budete marně snažit zamířit na subjektivní, neustále se měnící cíl.

V druhé části se k tomuto tématu vrátím a budu se dále věnovat třetímu aspektu pravdy; představím také čtvrtý aspekt pravdy. Ve třetí části se zaměříme na druhou stranu trojúhelníku řešení manželských konfliktů – pokoru. Čtvrtá část se pak bude zabývat třetí a základní stranou trojúhelníku – láskou.

Do té doby se nechte povzbudit při přemýšlení o tom, co jste právě přečetli, a o biblických pravdách, které to podporují! Vaše manželství není ztracený případ. Bude sílit a vzkvétat, pokud ho postavíte na pravdě Božího slova!

BulletinInsert.org

JAK MOHOU KŘEŠŤANÉ POMOCI TĚM, KTEŘÍ TRUCHLÍ?

Banner of Truth

Po smrti své manželky přemýšlel C. S. Lewis o svém zármutku a začal slovy: „Nikdo mi nikdy neřekl...”

Ve své brožurě **Christians Grieve Too** (I křesťané truchlí) psal Donald Howard ze stejné pozice: jako manžel, který se svou ženou prošel temným údolím rakoviny a na jeho druhém konci se ocitl jako vdovec. Píše: „Povzbuzeni rodinou a přáteli a posílení vírou v Krista jsme byli připraveni na smrt. Na smutek jsem však připraven nebyl, protože „Nikdo mi nikdy neřekl...”

Písmo netvrdí, že by křesťané byli nad smutkem nebo že by z něj byli vyňati. I sám Pán Ježíš plakal u hrobu svého přítele. Smutek je realitou našeho padlého světa, ale křesťan netruchlí jako ti, kteří nemají naději (1Te 4,13). Naděje věřícího utváří nejen to, jak truchlíme, ale i to, jak se navzájem utěšujeme.

V následujícím článku jsme shromáždili několik zásad z Donaldovy brožury, které poskytnou moudré postřehy a praktické rady každému, kdo touží dobře pomoci truchlícímu příteli.

1. Při rozhovoru buďte upřímní a struční

Naší největší obavou je neschopnost říci nebo udělat „to správné“. Pokud se chováme přirozeně, není třeba hrát předem nacvičenou roli. Pevný stisk ruky přítele, ruka položená na rameni nebo polibek mohou říci více než slova. Slzy, pokud jsou upřímné a v rozumných mezích, nejsou nevhodné, a to ani v prostředí, které bychom mohli považovat za „anglosasky zdrženlivé“.

Je-li to vhodné, obvykle pomůže krátká modlitba nebo ujištění, že vy i ostatní podporujete rodinu v modlitbách. Možná budete chtít prostě jen říct: „Je mi to líto“, nebo že i vy pociťujete tuto ztrátu.

Není třeba používat složité nebo zdlouhavé věty. Pozůstalý není schopen vstřebat příliš mnoho informací, proto je nejdůležitější být upřímný a stručný.

2. Vyhněte se větě „Kdybych mohl nějak pomoci...“

Ať už řeknete nebo uděláte cokoli, nikdy neříkejte: „Kdybych mohl nějak pomoci, dejte mi vědět.“ Buď udělejte to, co je podle vás potřeba, nebo se tématu pomoci raději úplně vyhněte. Jedním ze způsobů, jak mohou ženy pomoci, je přinést jídlo nebo něco na zub, co lze zmrazit pro pozdější použití. Je překvapivé, jak moc takové gesto pomůže v době, kdy vaření nepřichází v úvahu a návštěvy se střídají v pravidelných intervalech po dobu alespoň několika dní.

3. Napište dopis

Dopis je trvalý způsob, jak vyjádřit své city. Mezi ty nejvítanější, které jsem obdržel, patřily ty, které připomínaly nějakou událost z minulosti nebo nějaký rys osobnosti mé ženy, který pisatel shledal přitažlivým. Ať už mluvíte nebo píšete, nesnažte se vyhýbat tématu smrti. Pokud je to nutné, použijte tento výraz přímo. Ať už vyjádříte soustrast jakýmkoli způsobem, mějte na paměti dvě věci: buďte upřímní a buďte přirození.

4. Mějte na paměti osamělost, která přijde později

Pamatujte, že přátelství není potřeba jen v okamžiku smrti. Následující týdny a měsíce mohou být obdobím velké osamělosti, hlavně proto, že přátelé se cítí rozpačitě nebo bezradně a nedokážou zůstat v kontaktu.

Pohostinnost, návštěvy, doprovázení pozůstalých na společenské akce, nabídka dočasné péče o děti – i když se to může zdát jako samozřejmost – jsou gesta, která pomohou přinést stabilitu těm, kteří jsou emocionálně rozrušeni.

5. Nechte je mluvit

Nikdy nezapomenu na pomoc jednoho křesťanského bratra, kterou mi poskytl několik dní po smrti mé ženy. Jeho první manželka zemřela asi před 20 lety, když mu bylo 50 let. Seděl se mnou u sebe doma a požádal mě, abych jemu a jeho ženě vyprávěl o tom, co se dělo v posledních

několika týdnech. Ze své vlastní životní zkušenosti věděl, jakou radu potřebuji. Varoval mě, že největším pokušením bude sebelítost; vyprávěl mi o nástrahách, které mě čekají; povzbuzoval mě, abych mluvil o našem vztahu. Věděl, jak je důležité nechat pozůstalého mluvit.

Na pozůstalého může dopadnout naprostá beznaděj, pokud mu lidé v jeho okolí nedovolí mluvit o svých vzpomínkách. Může následovat pocit naprosté bezcennosti a beznaděje spolu s pocitem viny a nespavostí.

Z vlastní zkušenosti jsem pochopil, jak povrchní byla kdysi velká část mé pastorační péče o pozůstalé. Nedávno jsem musel navštívit rodinu, jejíž jediný syn zahynul při nehodě. Na příborníku stála jeho fotografie. Kdysi bych ji možná ignoroval nebo se o ní jen letmo zmínil, ale tentokrát jsem ji vzal do ruky, poznamenal, jak je podobná, a vyprávěl, jak si ho pamatuji a jak bude všem chybět. To rodičům umožnilo vyjádřit city, které by jinak možná zůstaly potlačené, a náš rozhovor tak mohl být přirozenější a užitečnější.

6. Plačte s těmi, kdo pláčou

Hlavním problémem je, že se příliš bojíme projevovat emoce: „Kluci nepláčou“. Proč by neměli? Když Ježíš plakal u hrobu svého přítele Lazara (J 11,35), nešlo jen o pouhý projev emocí, ale skutečně plakal.

Bůh nám dal emoce a je pošetilé je ignorovat. Slzy nejsou známkou takzvaného nervového zhroucení, ale často představují bezpečnostní ventil, který snižuje tlak, jenž by jinak mohl způsobit kolaps.

Vdova, která nepláče „kvůli dětem“, v nich vyvolává pochybnosti o své lásce k jejich otci a navíc tím ještě zesiluje, místo aby zmírňovala, tlak, který pro ni představuje velmi reálnou zátěž.

7. Připomeňte jim „naši pozhnanou naději“

Proč je křesťanská naděje více než jen přáním? Je to realita, protože Kristus je naší nadějí. Věčný život je naším současným vlastnictvím, a když máme tento druh života, víme, že „nikdy nezahyneme“ (J 3,36; 5,25; 10,28).

Taková skutečnost nám umožňuje zaujmout pozitivní přístup k pozůstalým. Je-li tato skutečnost doplněna určitým porozuměním obecných principů a postupů poradenství, bude naše podpora pravděpodobně ještě cennější.

Ať už jsme v situaci, kdy sami truchlíme, nebo se snažíme někoho utěšit, mějme na paměti, že smutek je skutečný jak pro věřícího, tak pro nevěřícího. Existuje však jeden zásadní rozdíl: věřící netruchlí jako ti, kdo nemají naději (1Te 4,13).

Je tu zármutek, nikoli trvalá beznaděj, jsou tu emoce, nikoli vynucený stoicismus, a uprostřed intenzivní osamělosti je tu skutečnost Kristovy přítomnosti.

*Úryvky z knihy Donalda Howarda „Christians Grieve Too“
(Banner of Truth, 1980).*

JE EVOLUCE V SOULADU S KŘESŤANSTVÍM?

Greg Koukl

Může křesťan věřit v evoluci? Problémem této otázky je slovo „evoluce“. Pro různé lidi znamená různé věci.

Například evoluce může znamenat prostě změnu v průběhu času. Když se toto slovo používá v tomto smyslu, nikoho to nepřekvapí. Kontroverznější definice zahrnuje myšlenku, že všechny živé organismy pocházejí s určitými změnami ze společných předků, jejichž původ sahá až k univerzálnímu společnému zdroji, první živé buňce.

Evoluce = život vznikl náhodou

Tento vývoj prostřednictvím modifikací je řízen specifickým procesem, který se dnes nazývá neodarwinismus. Když se genetický kód organismu změní (mutuje), vznikají potomci, jejichž těla se liší od těl ostatních členů daného druhu. Příroda pak „vybírá“ (přirozený výběr) ty potomky, jejichž modifikace jsou vhodnější pro přežití a rozmnožování, což umožňuje novým variantám převládnout a šířit se (přežití nejschopnějších). V průběhu času tento boj vede ke vzniku obrovské škály životních forem, které pozorujeme na Zemi.

Podle darwinismu jsou tyto změny náhodné, nikoli záměrné; jsou výsledkem toho, co oxfordský evoluční biolog Richard Dawkins nazývá „slepým hodinářem“ – tedy neřízenou přírodou – a nikoli vševědoucím, cílevědomým Bohem.

Je to v souladu s Biblií?

Jak se tedy tento druh evoluce slučuje s křesťanstvím?

Písmo učí, že Bůh stvořil svět. Nestvořil pouze základní složky vesmíru, jako jsou například molekuly. Z těchto složek také utvořil jednotlivé věci, jako jsou lidé. Jelikož k této proměně docházelo v průběhu času (i v knize Genesis se věci od prvního „dne“ stvoření až po ten poslední radikálně mění), jedná se zde o určitý druh „evoluce“. V biblickém záznamu

také vidíme původ s modifikacemi, alespoň v omezené formě. Všichni lidé pocházejí s určitými změnami z Adama a Evy, přičemž genofond se v průběhu času měnil, ačkoli každý z nich je stále člověkem.

Existuje však nějaký způsob, jak sladit neo-darwinistickou evoluci typu „slepého hodináře“ s křesťanstvím? Myslím, že ne. Podle samotných darwinistů je tvůrcem příroda – „slepý hodinář“ – nikoli Bůh. Darwinistický „design“ je ze své podstaty náhodný a bezúčelný. Naproti tomu stvoření je ze své podstaty řízené a účelné. Jsou to protiklady.

A co „teistická evoluce“?

Nemá velký smysl říkat, že „Bůh využil evoluci“, pokud přesně nespecifikujete, co tím myslíte. Například přirozený výběr – jehož působení v omezené míře skutečně pozorujeme – by Bůh teoreticky mohl využít k usměrňování vývoje a proměny živých organismů. Tím, že by čas od času prováděl úpravy zvyšující přizpůsobivost organismu, mohl by Bůh zajistit jeho „výběr“ přírodou v zájmu přežití. To však není darwinismus. Je to forma inteligentního designu.

Skutečnou otázkou ohledně křesťanství a evoluce je, co (nebo kdo) řídí tuto změnu. Prakticky každý odborník v oboru evoluční biologie jasně uvádí, že darwinovská změna je mechanická, neřízená a bezúčelná. „Ať už si o Bohu myslíme cokoli,“ napsal harvardský evoluční biolog Stephen Jay Gould, „jeho existence se ve výtvořech přírody neprojevuje.“

V křesťanství je Bůh Stvořitelem původní hmoty ve vesmíru a záměrným tvůrcem jednotlivých věcí ve vesmíru. Historický postup, jak k tomu došlo, je předmětem diskusí. To, že je Bůh tvůrcem, však sporné není.

Darwinovská evoluce je proto – podle své standardní vědecké definice – nekřesťanská. Mějte však na paměti, že je stále možné být křesťanem, i když se mylně domníváte, že některé věci jsou v rozporu s křesťanstvím.

Základem spásy je důvěra v Krista, nikoli konkrétní názor, který daná osoba zastává ohledně povahy stvoření.

Stand to reason

O REPTAVÝCH

**Výklad podobenství o dělnících na vinici
(Matouš 20,1–16)**

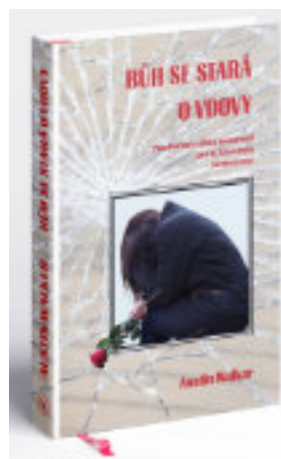
Petr Chelčický

Rozměr a vazba: A6, brož.

Počet stran: 72

Cena: 90,- Kč

Proč Petr Chelčický považoval reptání za nebezpečný hřích? Objevte v tomto spise hlubokou analýzu lidské povahy, která se v rámci „svaté služby“ dokáže zvrhnout v nejtěžší formu pýchy a nenávisti vůči bližním. Je vaše spravedlnost skutečnou cestou k Bohu, nebo jen maskou pro závist? Chelčický nekompromisně odkrývá, jak „duchovní“ lidé, kteří se chlubí svými skutky, často reptají proti těm, jimž Bůh prokazuje nezaslouženou přízeň.

BŮH SE STARÁ O VDOVY

Povzbuzení a slova moudrosti pro ty, které jsou zarmoucené.

Austin Walker

Rozměr a vazba: 125×176 mm, váz. s přebalem

Počet stran: 140

Cena: 290,- Kč

Proč se Bůh v Písmu tolikrát představuje jako „ochránce vdov“? Austin Walker odkrývá hloubku tohoto Božího titulu a provází nás texty Starého i Nového zákona. *Bůh se stará o vdovy* není jen kniha o zármutku, je to studie o Boží věrnosti, spravedlnosti a lásce, která svítí nejjasněji v těch nejtemnějších údolích. Povinná četba pro každého, kdo chce hlouběji porozumět Božímu srdci.

www.eshop.solideogloria.cz

Spolek Soli Deo Gloria

www.solideogloria.cz

Praha 2026